

Latweefchu Uwifes.

Ur augstas Gewefchanas = Rummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 25. Zettortdeenâ 19tâ Juhni 1824.

No Leepajas.

Mehs 23schâ Mei mehnescha deenâ effam redsejuschi, fo par labbu laiku ne redsejam, ka fmuks jauns fuggis, fo Hagedorn kungs schê irr lizzis taifiht, no krafta uhdeni tappe eelaists. Ur augstu nowehleschanu schim fuggim tas wahrds Markis Pauluzzi tappe peelifts. Lai nu schis fuggis rain, kam peederr, dauds laimes un labbunna atnes, tâ kâ tas kâ wahrdu nefs, labdarridams un aplaimodams par muhsu semmi un tahm flahthuhdamahm semmehun walda.

(No Nihges Uwisem.)

No Zehkaba pilfehtha.

Zanni nakti stary 29ta un 30ta Mei lohti stipra falna pee muns bija. Mescha ohgas, gurkes, turku puppas un ohsola lappas nosalle. Leela laine bija, ka muhsu rudsi wehl ne seed, zittadi leela skahde buhtu notiffkusi. Ur to saltu wehju, kas wairak ne kâ 3 neddelas no seemela puffes bes mitteschanas puhte, tee rudsu stahdini tappe sawâ augumâ atskaweti, tapehz wehl taggad ne seed. Pascha pawaffarâ muhsu lauki itt jauki spihdeja un muns baggatu plauschanu sohlija, bet pehz leeldeenas zehlehs tahds karstums un faufums, kâ ap seena plauschanas laiku, un rudsi itt retti palikke, fo zittu reis laudis faltam laikam ween peerehkina. Bet Deewa gudribu ne warr isdibbinaht! — Jo kad saltâ laiks un seemela wehji zehlehs, tad rudsi atspirguschees. Meh's zerream, ka Deews jo probjam labbu augligu laiku dohs, bet ar seenu schogadd gan knappi buhs, jo wehl taggad ne kahda sahle grihb augt, un tomehr drihs seena laiks flahthuh.

No Leel = Nuzes.

Raunas leetas un neeku darbi gan daudsreis noteek un tee paschi labbaki ne tohp peeminneti,

bet kad zilweks fo labbu darra, kad tuwakam mihligu firidi rahda, jeb kad to, fo fuhri un gruhti irr pelnijis, zitteem par labbu isdalla, tad to waijaga sluddinaht un ispaudeht wiffas weetâs. Tadehl ar preezigu firidi schein tohp stahstih's, ka isgahjuschâ neddetâ Gall-Nuzes wezs waggare Walts pee sawa mahzitaja nahze, fazzidams: „Es grihb labpraht muhsu „basnizai fo schinkoht, tai draudsei par labbu „un mannim par peeminneschanu. Kad jelle „ehrgeles buhtu muhsu basnizâ! Es preefsch „to diwi fimts sudraba Nubb. dohschu. „Woi „mehs warrestim par scho naudu ehrgeles dab- „buht?“ Redsem, waijaga isprast.

Pateiziba schim gohdigam wihram, kas, kad Deews winnam behrnimus naw usturrejis, sawu mantu tik labbi zitteem par swehtu preeku walkg.

No Landes.

Pirnu waffaras swehtku deenu ar mannu draudsi Landes basnizâ swinnedams, jauns ehrgeles ar pateifchanu prett Deewu no mannim tappe eeswehtih's un pirnu reisi bruhfehts. Suhres dsimtskungs, zeenigs leelaiskungs Lambsdorff, scho sawu basnizu us mannu luhgchanu ar ehrgelu irr ispuschkojis, un zaur scho mihlu apgahdaschanu peeminneschanas sismi sawas deewabihjigas firds, sawas labprahtibas un gahdaschanas par Landes draudses dewis. Leelu pateizibu nefs es lihds ar mannu draudsi arridsan scheinan muhsu labdaritajam. Lai Deews winnam sawu swehtibu un labbu isdohschanu pee wiffas winna gahdaschanas dohd, ka winnu deewabihjigais padohms tâ kâ taggad, arri ikreis, isdohdabs Deewam par gohdu un saweem paklausigeem laudin par labflahschanu. Ehrgeles eefsch Deewa namma irr ferwischki zeeniga peeminne-

ſchanas ſihme preeſch ta augſta Deewa, kurra gohdu un ſlawu tas zaur ſawas ſkannas ſinnu dohd un zilwekeem ſirdi eſſpeeſch; un tà kà pee ehrgelés ta wiſſmaſaka datta lihds ar tahs lee- lakas kohpà ſaſtan, un abbi paſlauſigi irr, kà wiſſ ehrgelés jauku baſſi dohd, — tà lai arri pee zilwekeem jauka ſaderreſchana ne truhkſt, un kad ehrgela baſſi dſird, lai weens ohtram ar Upuſtulu Pahwilu uſſauz: turrait ſawà ſtarpà weenadu prahtu, eſſeet meerigi, tad tas Deews tahs mihleſtibas un ta meera ar juns buhs.

Schis Landes baſnizà uſtaſihts ehrgelés irr ſawads un tas pirnais muſſu tehwa ſemne, ko bes ismahzitu ehrgelneeku warr bruhkeht.

Kallmeyer,

Landes un Uſſchawas draudſes mahzitais.

No jaunahm grahmatahm.

Jelgawà taggad jauna Latweeſchu grahmata irr druffeta, ko nelaiſis Jaunas Peebalges mahzitais un Zehſu teefas prahweſts Wirgenſohn ſaraktiſis, ar to wirſrakſtu:

„Etahſti, paſakkas, dſeeſmas un miſklas
 „par pamahziſchanu un iſluſteſchanu.
 „Jelgawà, 1824.

Schi grahmata irr, iſhti ſakkoht, laſſama grahmata, ko mahjäs kà ſkohlès leeleem un maſeem par prahta zillaſchanu un luſti warr bruhkeht. Tahs miſklas irr ittin gudri isdoh- matas un wiſſas jaunās, paſakku irr maſ un zittas jau ſinnamas, bet eekſch jaunās iſteik- ſchanas ſaraktitas, bet wairak to dſeeſinu, kās no labbahm wahzu grahmatahm nemtas un muſſu wallodà pahrtulkotas, tà arri irr ar ſtahſteem, kurru ſtarpà arri daſchu wezzu pa- ſiſhtamu atrohn. Pee ikktra gabbala, kās no wahzu grahmatahm nemts, wahziſti irr pee- rakſihts, für un kahda wahzu grahmata to atrohn. Wezzais prahweſts Wirgenſohn leels Latweeſchu wallodas peemihlotais un ſinnatais buhdams, für kahdu jauku dſeeſinu jeb ſtahſti eekſch wahzu grahmatahm laſſija, to ſawà miſla Latweeſchu wallodà pahrtulkoja; kà gudri dahſmeets un pukku mihlotaſis, kās lab- praht jaukas pukkes zittur atradams, tahs mehſ pahrtahdiht ſawà paſcha dahſä. Wiſſas

garrigas puffites, ko ſtarp winna paliffu- ſchahm papihrehm atradde, zeenigs mahzitais Napierſky, tas patſ, kās jau weenu Latwee- ſchu rehſmaſchanas grahmata ſaraktiſis, ne- laiſim par gohda peeminneſchanu irr lizzis nodrukkeht.

Kad taggad tee laiſi tahdi ſlitti, tad gan ſchi jauna grahmata eefahkumà ne taps no daubſeem pirkta, jebſchu naw dahrga (jo ta ar papihres wahku tikkai 35 Kap. ſudr. maſſa) un jebſchu itt ne weenu gabbalinu ſchinni grahmata laſſa, für ne buhtu kahda jauka lihdsiba jeb kahda ſawada gudriba atrohnama. — Walloda irr ittin ſkaidra, daſchi wahrdi muns Kurſemnee- keem paſweſchi, bet tadehl ne maſ naw ſlitti (kà buhre, ſchè ſakka butka). Kad gohdigs laſſitais ar ſcho jaunū grahmata warretu eepa- ſihtees un kās ſinn eemihlotees, tad mehſ turp- likkam zittus gabbalinus par prohwi ſcheitan gribbam ſinnamus darriht.

Tee diwi funni.

(Paſakka.)

Pahrs funnu kundſinam bij leeku,
 Wezs Scheporis un behls no ta.
 Tas jaunais, wahrda Kartuſcha,
 Tam ſehnam darrija daudſ preeku.
 Tas pratte ſtahwus zeltces, deet,
 Willt raggrtinus, uppe ſreet,
 Un bija ſkohlehts ne par neeku.
 Jo Strehlineek Prizzinſch, gudrineeks,
 Tam bija mahzijs galwu kaſſiht.
 Arr mahzijs, kà ſtattih preeks,
 Schis ahtrak, kà daſch puiſis laſſiht.
 Te jaunam kungam prahta kriht
 Ir Schepori weht ismahziht.
 Ar wezzu, dohma, weeglak ectu.
 Gan Scheporiſcham klaufigs prahts,
 Bet jau us to naw audſinahts,
 Ka gudraki pahz zitteem reetu;
 Til pratte ſahrgaht mahjäs weetu.
 Sehns nem to wezzu funnu rohlä,
 Zelt ſtahwu to, ſleen klahſt pee kohka,
 Bet wezzais, kautſchu dſird to rahjam,
 Kriht atpakal us preeſchu kahjahm.
 Nu ſanz to gudru Prizzi klahſt,
 Schis galwu kaſſ to ſadohmaht;
 Ne kās, par welti winni mohzahs,
 Ta wezza kauli wair ne lohjahs,

„Kasinn woi nuhja ne lihdschš?“ —
 Drihs? Prizzinsch atnesš nuhju klastu,
 Nem nokult puischu; woi nu spehs?
 Nè! stihwaks wehl. Ur piktu prahtu
 Sahk gallà nurdeht: „Laiheet man!
 „Ne mahzahš, kaut ir kuskat gan,
 „La galwa, kurrar sirna spaliwa.
 „Zaur man lai nahk jumš gudriba,
 „Eit', behrni, jauni mahzibà:
 „Weneeka mahzahš wezza galwa!“

S.....r.

Sestas mihklaš usminneschana (katt.
 Nr. 24. f. g.): Zirwis.

Septita mihkla.

Kurp sneegt ween warru, tas man peederr,
 Un jauki darru, kur johbi kerr.
 Zr esmu mantu = krahjeis gan,
 Ne stohps, bet dewigs arridsan.
 Man fausà laikà jasteepjahš,
 Tad pasaul' par to preezajahš,
 Klau! wiffas tautas dseefmina.

R. S.

Teefas fluddinaschanaš.

Kad pehz augstahm nolikschanam ihpascha ehka
 pehz siwju un dahrsu stahdu pahrdohschanas irr tap-
 pusi uszelta, tad ta kurrenmes Gubernementa Wal-
 dischana wiffem par sinu un paklausichanu schihs
 nolikschanas fluddina:

- 1) Kamehr tanni jaunà siwju ehkà wehl ruhmes irr,
 tamehr ne buhs ne kur zittur ruhmi pehz siwju un
 dahrsu stahdu pahrdohschanu eerahdiht.
- 2) Tiklai teem irr wehlehtš pilsatà aplahrt eet un
 siwis pahroht, kas eeksch to jaunu siwju ehku
 fewim weenu weetu us renti nehmschees, kas
 scho nolikschanu pahrlahpi, tas taps strahpehts ar
 15 Rubb. Banko, no schihs strahpes nandas wez-
 na dalka tam peederr; kas to pahrlahpschaur
 parahda, ohtra dalka tam irr dohdama, kas to
 jaunu siwju ehku usbuhwajis un taggad turra, un
 ta trescha dalka apgahdaschanas teefai peekriht.
- 3) Tahš weetas tanni jaunà siwju un dahrsu stahdu
 ehkà buhs zaur ihpaschu usraugu pehz nummereem
 isdallihht, ur ta makfa tà irr nolikta, prohtir par
 weenu weetu pehz siwju pahrdohschanas 20 Kap.
 (10 grafchus) un pehz dahrsu stahdu pahrdohscha-
 nas 10 Kap. (5 grafchus) makfas par deenu.

4) Ja abran pee siwju un dahrsu stahdu ehkas wee-
 tas buhtu ja eerahda; tad to arri pehz nummereem
 un ar to paschu makfu buhs darriht.

5) Zelgawas pullizei ta usraudsischana, ta spreescha-
 na pee fastrihdeschannahm un ta pahrnahzischana
 to pahrlahpeju irr uswehleta.

6) Ta sweijneeku beedriba taggad wairs negeld, bet
 ikkats, kas pee winnas peederreja, pee weetu
 nemschanas irr peelaischams.

Tas Friedrich Blomberg, kas sawu brihwestibu
 atrassa, tohp attal no Luffumes aprinka teefas
 aizinahš, lai lihds imu August schi gadda pee schihs
 teefas atnahk un sawu brihwestibu melleschannu prett
 to kunga muischu Jaun-Sachte, kà peenahkake, jo-
 prohjam isdarra, ja to nedarra, tad lai sagaida, kà
 pehz aishahjuscha isflehgschanas termina winsch ar
 sawahm prassichannahm wairs ne taps dsirdehtš, bet
 tai peeminetai muischai kà dsimts wihrs taps pee-
 schirts. Luffumè 10fà Zuhni 1824. 3

(S. W.)
 (Nr. 367.)

Brincken, peefschdetais.
 Sittehrs George Paul.

Us pawehleschannu tahš Keiserikas Gohdibas,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
 tohp zaur Dohbeles pagasta-teefu tas, kas eeksch
 Dohbeles Stuhres krohga irr dsihwojis, wahzu weh-
 weris Mahrtin Ignat Zitowsky aizinahš, lai winsch
 pee schihs pagasta-teefas wisdwehlaki lihds 27tai Zuh-
 ni mehnescha deenai schi gadda pee saudeschanas
 sawas taisnibas scheit atnahk un to teefas spreedumu
 dsird. To buhs wehra nemt! —

Dohbeles pagasta teefa 4fà Zuhni 1824.

Wranke, pagasta-wezzakais.

Us pawehleschannu tahš Keiserikas Majesteet,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
 Stendes pagasta teefa spreesch, kà tè laffet: Kad
 tas Stendes fainneekš Pitsch Zndriks sawas mahjas
 parradu dehl patš atdohd un tehwa wekà ta pascha
 dehlš Kristaps par fainneeku tohp likts, tad wiffi
 wiuna parradu deweji tohp saazinati us 28tu Zuhni
 mehnescha deenu schinni gaddà, kurra ta papreesch
 minneta fainneeka Zndrika mantas taps isdohstas.
 Schihs teefas spreedums tohp fluddinahš zaur Uwi-
 sehm ar to ihpaschu peemineschannu, kà pehz tahš
 noteiktas deenas wairs ne kahda parradu lihdsinasha-
 na ne taps turreta. Stendes pagasta-teefa 4fà
 Zuhni mehnescha deenà 1824ta gadda.

(S. W.) Bring Undsche, pagasta-wezzakais.
 (Nr. 27.) E. S. Deringer, pagasta-teefas fribweris.

Us pawehleschannu tahs Reiseristkas Gohdibas, ta Watwaldineefa wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr., tohy no Puffeneekas pagasta=teefas wiffi parradu deweji ta lihdsfchinniga Puffeneekas fainneeka Biffeneeka Zahna, kas patz mahjas nobewis un par kurra mantu dehl nepeepilbeschanas ta nolikta mahju inventariuma, ka arridsan magasthnes un pagasta lahdes parradu labbad par schihb deenas spreedunnu ta konkurse nolikta, aizinati, ka winni eeksch diwju mehnescha starpa, prohti lihds 3fcha Zuhli schi gadda ar sawahnu mekleschanahm un taifnahmen prassifchanahm pee schihb pagasta=teefas peeteizahs un sagaida, ko teefa tablaki nosprez dihs.

Puffeneekas pagasta=teefa Stâ Mei 1824. I
 Swilku Zannis, pagasta=wezzakais.
 Ratterfeld, pagasta=teefas fribweris.

No Barbaras pagasta=teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee tahs atstahdas mantas ta nomirrusfcha Barbaras wezza fainneeka Sutter Jurra, ar seho teefas fluddinaschanu un safaukschanu tohy aizinati, lai wifs wehlaki lihds 2traï August f. g. pee schihb teefas teizahs.

Barbaras pagasta=teefa 18tâ Mei 1824. 2
 Mahrin Purwing, pagasta=wezzakais.
 Rûhn, pagasta=teefas fribweris.

Zittas fluddinaschanas.

Tas appaksch parakstihst schi to sinnu dohd wifseem teem, kurreem pee winna ka pee kirspehles mehklera janahk, lai nahktu peefdeenâs no pulksten 8 lihds 11 un swehtdeenâs pehz pabeigtas basnizas winna fohrteli, tanni apteekera funga Neumanta uammâ. Dauske Stâ Zuhni mehnescha deenâ 1824. 3

C. G. Ernst,
 Dauskes kirspehles mehklers.

Dschuhkstes basnizas frohgs no schi gadda Zahneem us arrenti irr dabbusams. Kam tihl to dabbuht, lai pee Dschuhkstes muischas waldischanas peeteizahs. I

Tanni deenâ kab preekschlaikâ Biffenes tirgus tappe turrehts, prohti us wezzu frusta pagohdinaschanas deenu, tapz taggad no schi gadda turplikam lohpu tirgus Remtenes turrehts bes makfas par to weetu, un tas Remtenes tirgus Zahna nokauschanas deenâ ne tapz ne mas wairs turrehts. Remtene 12tâ Zuhni 1824. 3

Remtenes muischas waldischana.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgê tanni 16tâ Zuhni 1824.

		Endraba naudâ.				Sudraba naudâ.	
		Rb.	Kp.			Rb.	Kp.
3	Rubbuli 77½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1	Pohds kannepu . . . . . tappe makfahst ar	1	—
5	— Papihru naudas	1	32½	1	— linnu labbakas surtes	2	50
1	jaunê Dahlberis	—	—	1	— flittakas surtes	2	—
1	Puhrs rudsu . . . . . tappe makfahst ar	—	95	1	— tabaka	—	75
1	— kweeschu	1	25	1	— dselses	—	75
1	— meeschu	—	60	1	— fweesta	1	75
1	— meeschu=putrainu	1	10	1	— muzza silku, preefchu muzza	5	75
1	— ausu	—	55	1	— wihfchenu muzza	6	—
1	— kweeschu=miltu	1	80	1	— farkanas fahls	6	50
1	— bihdeletu rudsu=miltu	1	30	1	— rupjas leddainas fahls	5	50
1	— rupju rudsu=miltu	1	—	1	— rupjas baltas fahls	4	50
1	— sirnu	1	20	1	— smalkas fahls	4	35
1	— linnu=fehklas	2	25	50	Graschi irr Barra jeb Papihres Rubbuls un		
1	— kannepu=fehklas	1	35		Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1	— kimmenu	5	—		makfa.		

3 f t z u d r u c k e n e r l a u b t .

In Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
 No. 264.